

Druk nr 1948

Warszawa, 25 marca 2009 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Komisja Nadzwyczajna "Przyjazne
Państwo" do spraw związanych z
ograniczeniem biurokracji
NPP-020-106-2009

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu Komisja Nadzwyczajna "Przyjazne Państwo" do spraw związanych z ograniczaniem biurokracji wnosi projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do reprezentowania stanowiska Komisji w pracach nad projektem ustawy został upoważniony poseł Mirosław Sekuła.

Przewodniczący Komisji

(-) Mirosław Sekuła

USTAWA

z dnia 2009r.

**o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości
i przeciwdziałaniu alkoholizmowi**

Art. 1

W ustawie z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007r. Nr.70 poz.473, Nr 115 poz.793 i Nr 176, poz.1238) w art.14 ust.7 otrzymuje brzmienie:

„7. Minister właściwy do spraw transportu oraz minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, w drodze rozporządzenia, określą zasady i warunki sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych :

- 1) na morskich statkach handlowych w żegludze międzynarodowej i międzynarodowych portach morskich,
- 2) w samolotach komunikacji międzynarodowej i międzynarodowych portach lotniczych,
- 3) w wagonach barowych i restauracyjnych pociągów pasażerskich w przewozach międzynarodowych i krajowych międzywojewódzkich z rezerwacją miejsc oraz w restauracjach zlokalizowanych na dworcach kolejowych obsługujących pociągi pasażerskie w przewozach międzynarodowych i krajowe międzywojewódzkie z rezerwacją miejsc

- mając na względzie ograniczenie spożycia alkoholu oraz przeciwdziałanie alkoholizmowi wśród młodzieży .”

Art.2

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Ustawa wprowadza nową propozycję zapisu, upoważniającego ministra właściwego do spraw transportu i ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej, do rozszerzenia rozporządzenia regulującego zasady i warunki sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych na morskich statkach handlowych w żegludze międzynarodowej i międzynarodowych portach morskich, w samolotach komunikacji międzynarodowej i międzynarodowych portach lotniczych o zapisy dotyczące pociągów pasażerskich i restauracji dworcowych.

Zniesienie zakazu dotyczyłoby jedynie wagonów barowych i restauracyjnych w pociągach pasażerskich w przewozach międzywojewódzkich z rezerwacją miejsc. Niedopuszczalny byłby zakup alkoholu w tych wagonach i jego konsumpcja w przedziałach.

Obecne regulacje nie dopuszczają w pociągach w komunikacji krajowej sprzedaży jakiegokolwiek rodzaju alkoholu. Zakaz ten jest unikalny w skali europejskiej. Jest także powszechnie obchodzony. W większości wagonów barowych i restauracyjnych można kupić piwo spod lady. Nie ma także żadnego problemu z wniesieniem do pociągu i konsumpcją w przedziale własnego alkoholu oraz z zakupem piwa od „roznosicieli” przemierzających wagony w czasie postoju pociągu na stacji. Prowadzi to do obniżenia wpływów budżetu państwa z podatków i opłat koncesyjnych, w sytuacji gdyby sprzedaż taka była zalegalizowana. Intencją ustawy jest więc cywilizowanie spożycia alkoholu w pociągach.

Zmiana ustawy zlikwiduje także absurd, polegający na stosowaniu anachronicznego podziału na pociągi pasażerskie w przewozach międzynarodowych, w których można nabywać i spożywać każdy alkohol bez ograniczeń oraz pociągi pozostałe z zakazem sprzedaży. Pociągi międzynarodowe kursujące na terenie Polski zatrzymują się jednak na stacjach pośrednich, służą więc także przemieszczaniu się pasażerów w relacjach krajowych.

Absurd polega na tym, że udając się w podróż z Warszawy do Poznania, możemy wybrać pociąg relacji Warszawa – Berlin i spożyć alkohol w wagonie restauracyjnym lub pociąg relacji krajowej kończący bieg w Poznaniu, w którym obowiązuje zakaz sprzedaży alkoholu. Sytuacja taka ma miejsce także w przypadku podróży m.in. na trasie Warszawa – Katowice (do Pragi lub Wiednia) lub Warszawa – Kraków (do Budapesztu).

Nie ma żadnych dowodów na to, że nowa regulacja spowoduje wzrost przestępczości w pociągach. Ze statystyk PKP Intercity SA (jest to jedyny polski podmiot, który do swoich składów pociągów doczepia wagony restauracyjne i barowe) wynika jasno, że alkohol nie jest

problemem. W 2007 r. wg klasyfikacji bazy „Przestępstwa kolejowe” największym problemem było obrzucanie pociągów kamieniami, chuligańskie wybryki oraz kradzieże. Jednak na 725 rozmaitego rodzaju zdarzeń jedynie w 71 przypadkach dochodziło do incydentów z udziałem nietrzeźwych. W 2008 r. takich incydentów było 60. Osobami pod wpływem alkoholu byli najczęściej kibice, rezerwiści lub żołnierze zasadniczej służby wojskowej, którzy już przed rozpoczęciem podróży byli pod wpływem alkoholu. Patrząc na kategorie pociągów można także dostrzec zasadę, iż większość incydentów miała miejsce w pociągach tańszych, w których nie było wagonów restauracyjnych i barowych. Tam, gdzie takie wagony były i można było zgodnie z prawem nabyć alkohol, liczba incydentów była znikoma: 31 incydentów w pociągach Tanich Linii Kolejowych, 20 w Expresach, 10 w Intercity, 6 w Eurocity (można nabyć alkohol) i po 2 w międzynarodowych pociągach nocnych i Euro Night (można nabyć alkohol).

Ocena skutków wprowadzenia planowanej regulacji

- a) wpływ projektu ustawy na budżet państwa

Zakładając, że główny podmiot na tym rynku, czyli PKP Intercity przewiózł w 2008 r. 14,7 mln pasażerów¹ oraz przyjmując założenie, że w grupie tej 1-2 mln osób stanowiliby potencjalni nabywcy napojów alkoholowych skalę dodatkowych przychodów dla budżetu państwa należy szacować na poziomie ok. kilkudziesięciu milionów złotych.

- b) wpływ projektu ustawy na budżety jednostek samorządu terytorialnego

W wyniku wprowadzenia w życie projektowanej ustawy, zwiększeniu mogą ulec dochody gmin związane z wydawanymi pozwoleniami na sprzedaż napojów alkoholowych. Jednocześnie zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody te mogą być przeznaczone wyłącznie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty regulacją prawa Unii Europejskiej.

¹ Część z nich stanowili pasażerowie podróżujący w ruchu międzynarodowym, którzy mieli dostęp do napojów alkoholowych

Warszawa, 30 marca 2009 r.

BAS-WAL-662/09

Pan Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności komisijnego projektu ustawy o zmianie ustawy o
wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (przedstawiciel
wnioskodawców: poseł Mirosław Sekuła) z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Monitor Polski z 2002 r., Nr 23, poz. 398 z późn. zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu

Projekt zmierza do zmiany ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, ze zmianami; dalej: ustawa). Zmiana dotyczy podstawy prawnej wydania przez ministra właściwego do spraw transportu i ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej rozporządzenia, określającego zasady i warunki sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych (art. 14 ust. 7 ustawy).

Wnioskodawcy proponują rozszerzenie zakresu regulacji rozporządzenia i dodanie wytycznej dotyczącej jego treści. Rozporządzenie określałoby – wykraczając poza dotychczasowe ramy upoważnienia - zasady i warunki sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych w wagonach barowych i restauracyjnych pociągów pasażerskich w przewozach krajowych międzywojewódzkich z rezerwacją miejsc oraz w restauracjach zlokalizowanych na dworcach kolejowych obsługujących pociągi pasażerskie w przewozach międzynarodowych i krajowe międzywojewódzkie. Wydając rozporządzenie ministrowie uwzględniłoby ponadto „ograniczenie spożycia alkoholu oraz przeciwdziałanie alkoholizmowi wśród młodzieży.”

Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej proponowaną regulacją

Kwestie, o których mowa w projekcie, pozostają poza zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

3. Analiza projektu pod kątem prawa Unii Europejskiej

Materie, o których mowa w projekcie nie są objęte prawem Unii Europejskiej.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu nie jest objęty regulacją prawa Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego i Międzynarodowego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskryptory bazy Rex: Unia Europejska, alkohol, transport

Warszawa, 30 marca 2009 r.

BAS-WAL-662/09

Pan Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o
wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (przedstawiciel
wnioskodawców: poseł Mirosław Sekuła) z prawem Unii Europejskiej

Sporządził: Ziemowit Cieślik
Weryfikowała: Dorota Olejniczak

Warszawa, 30 marca 2009 r.

BAS-WAL-663/09

Pan Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia, czy komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o
wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (przedstawiciel
wnioskodawców: poseł Mirosław Sekuła) jest projektem ustawy
wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt zmierza do zmiany ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, ze zmianami; dalej: ustawa). Zmiana dotyczy podstawy prawnej wydania przez ministra właściwego do spraw transportu i ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej rozporządzenia, określającego zasady i warunki sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych (art. 14 ust. 7 ustawy). Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Projekt nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego i Międzynarodowego
Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskryptory bazy Rex: Unia Europejska, alkohol, transport

KOPIA

Warszawa, 30 marca 2009 r.

BAS-WAL-663/09

Pan Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia, czy komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o
wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (przedstawiciel
wnioskodawców: poseł Mirosław Sekuła) jest projektem ustawy
wykonującej prawo Unii Europejskiej

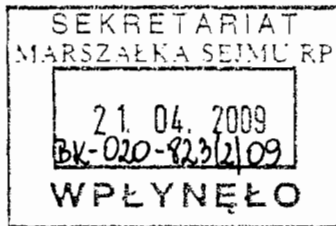
Sporządził: Ziemowit Cieślik

Weryfikowała: Dorota Olejniczak

Warszawa, dnia 21 kwietnia 2009 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Komisja Nadzwyczajna
„Przyjazne Państwo” do spraw związanych
z ograniczaniem biurokracji
NPP-00-41(2)-2009

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na pismo Pana Marszałka z dnia 3 kwietnia br. w sprawie uzupełnienia - zgodnie z wymogiem określonym w art. 34 ust. 2 pkt 4 i 6 regulaminu Sejmu - uzasadnienia do projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (NPP-020-106-2009), przedstawiam w załączeniu uzupełnione uzasadnienie.

Przewodniczący Komisji

(Mirosław Sekuła)

UZASADNIENIE

Ustawa wprowadza nową propozycję zapisu, upoważniającego ministra właściwego do spraw transportu i ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej, do rozszerzenia rozporządzenia regulującego zasady i warunki sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych na morskich statkach handlowych w żegludze międzynarodowej i międzynarodowych portach morskich, w samolotach komunikacji międzynarodowej i międzynarodowych portach lotniczych o zapisy dotyczące pociągów pasażerskich i restauracji dworcowych.

Zniesienie zakazu dotyczyłoby jedynie wagonów barowych i restauracyjnych w pociągach pasażerskich w przewozach międzywojewódzkich z rezerwacją miejsc. Niedopuszczalny byłby zakup alkoholu w tych wagonach i jego konsumpcja w przedziałach.

Obecne regulacje nie dopuszczają w pociągach w komunikacji krajowej sprzedaży jakiegokolwiek rodzaju alkoholu. Zakaz ten jest unikalny w skali europejskiej. Jest także powszechnie obchodzony. W większości wagonów barowych i restauracyjnych można kupić piwo spod lady. Nie ma także żadnego problemu z wniesieniem do pociągu i konsumpcją w przedziale własnego alkoholu oraz z zakupem piwa od „roznosicieli” przemierzających wagony w czasie postoju pociągu na stacji. Prowadzi to do obniżenia wpływów budżetu państwa z podatków i opłat koncesyjnych, w sytuacji gdyby sprzedaż taka była zalegalizowana. Intencją ustawy jest więc cywilizowanie spożycia alkoholu w pociągach.

Zmiana ustawy zlikwiduje także absurd, polegający na stosowaniu anachronicznego podziału na pociągi pasażerskie w przewozach międzynarodowych, w których można nabywać i spożywać każdy alkohol bez ograniczeń oraz pociągi pozostałe z zakazem sprzedaży. Pociągi międzynarodowe kursujące na terenie Polski zatrzymują się jednak na stacjach pośrednich, służą więc także przemieszczaniu się pasażerów w relacjach krajowych.

Absurd polega na tym, że udając się w podróż z Warszawy do Poznania, możemy wybrać pociąg relacji Warszawa – Berlin i spożyć alkohol w wagonie restauracyjnym lub pociąg relacji krajowej kończący bieg w Poznaniu, w którym obowiązuje zakaz sprzedaży alkoholu. Sytuacja taka ma miejsce także w przypadku podróży m.in. na trasie Warszawa – Katowice (do Pragi lub Wiednia) lub Warszawa – Kraków (do Budapesztu).

Nie ma żadnych dowodów na to, że nowa regulacja spowoduje wzrost przestępczości w pociągach. Ze statystyk PKP Intercity SA (jest to jedyny polski podmiot, który do swoich składów pociągów doczepia wagony restauracyjne i barowe) wynika jasno, że alkohol nie jest problemem. W 2007 r. wg klasyfikacji bazy „Przestępstwa kolejowe” największym problemem było obrzucanie pociągów kamieniami, chuligańskie wybryki oraz kradzieże. Jednak na 725 rozmaitego rodzaju zdarzeń jedynie w 71 przypadkach dochodziło do

incydentów z udziałem nietrzeźwych. W 2008 r. takich incydentów było 60. Osobami pod wpływem alkoholu byli najczęściej kibice, rezerwiści lub żołnierze zasadniczej służby wojskowej, którzy już przed rozpoczęciem podróży byli pod wpływem alkoholu. Patrząc na kategorie pociągów można także dostrzec zasadę, iż większość incydentów miała miejsce w pociągach tańszych, w których nie było wagonów restauracyjnych i barowych. Tam, gdzie takie wagony były i można było zgodnie z prawem nabyć alkohol, liczba incydentów była znikoma: 31 incydentów w pociągach Tanich Linii Kolejowych, 20 w Expresach, 10 w Intercity, 6 w Eurocity (można nabyć alkohol) i po 2 w międzynarodowych pociągach nocnych i Euro Night (można nabyć alkohol).

W związku z tym, że proponuje się zmianę upoważnienia ustawowego, konieczne jest przedstawienie założeń zmian wydanego na jego podstawie aktu wykonawczego. Obecnie art. 14 ust. 7 stanowi, że minister właściwy do spraw transportu oraz minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, w drodze rozporządzenia, określają zasady i warunki sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych na morskich statkach handlowych w żegludze międzynarodowej, w pociągach i samolotach komunikacji międzynarodowej oraz w międzynarodowych portach morskich i lotniczych. W tym zakresie proponuje się pozostawienie treści aktu wykonawczego w niezmiennym merytorycznie kształcie.

Natomiast w związku z koniecznością określenia zasad i warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych wagonów barowych i restauracyjnych w pociągach pasażerskich w przewozach międzywojewódzkich z rezerwacją miejsc, proponuje się, aby rozwiązania te nie odbiegały od dotychczasowych przepisów regulujących te kwestie w odniesieniu do pociągów komunikacji międzynarodowej. Nie ma jakichkolwiek racjonalnych przesłanek dla różnicowania tych zasad w zależności od relacji pociągu.

Ocena skutków wprowadzenia planowanej regulacji

a) wpływ projektu ustawy na budżet państwa

Zakładając, że główny podmiot na tym rynku, czyli PKP Intercity przewiózł w 2008 r. 14,7 mln pasażerów¹ oraz przyjmując założenie, że w grupie tej 1-2 mln osób stanowiliby potencjalni nabywcy napojów alkoholowych skalę dodatkowych przychodów dla budżetu państwa należy szacować na poziomie ok. kilkudziesięciu milionów złotych.

b) wpływ projektu ustawy na budżety jednostek samorządu terytorialnego

W wyniku wprowadzenia w życie projektowanej ustawy, zwiększeniu mogą ulec dochody gmin związane z wydawanymi pozwoleniami na sprzedaż napojów alkoholowych. Jednocześnie zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu

¹ Część z nich stanowili pasażerowie podróżujący w ruchu międzynarodowym, którzy mieli dostęp do napojów alkoholowych

alkoholizmowi dochody te mogą być przeznaczone wyłącznie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty regulacją prawa Unii Europejskiej.

**Państwowa Agencja
Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**

01-458 Warszawa, ul. Szańcowa 25

fax: (0-22) 836-81-66, tel. (0-22) 5320-320, 5320-325, 5320-326

e-mail: parpa@warman.com.pl; parpa@parpa.pl; <http://www.parpa.pl>

ANA/ 888 /DPr/KD/2009

Warszawa, 23 kwietnia 2009 r.

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. LC2-020-00184.....

05. 05. 2009

Data wpływu

Pan

Lech Czapla

Zastępca Szefa

Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze

W związku z pismem z dnia 3 kwietnia 2009 r. znak: Ps-64/09 Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uprzejmie informuje, iż:

Zgodnie z przedmiotowym projektem minister właściwy do spraw transportu oraz minister właściwy do spraw gospodarki mają zostać upoważnienia do określenia w drodze rozporządzenia zasad i warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych w wagonach barowych i restauracyjnych pociągów pasażerskich w przewozach międzynarodowych i krajowych międzywojewódzkich z rezerwacją miejsc oraz w restauracjach dworcowych.

Wobec powyższego należy zauważyć co następuje: zgodnie z danymi przedstawianymi przez Straż Ochrony Kolei w 2007 r. na terenie obiektów oraz środków komunikacji publicznej ujawniono ogółem 17057 przestępstw i wykroczeń, z czego aż 46 czynów o charakterze bandytyzmu, terroryzmu, zabójstwa i zgwałcenia, 682 kradzieże na szkodę podróżnych, 4310 dewastacji mienia i wybryków chuligańskich. Jak wynika z w/w statystyki wykrywalność wyżej wymienionych zachowań mieściła się na poziomie ok. 21% uznać zatem należy, iż ich sprawcy cieszyć się mogli dość znaczną bezkarnością. Jakkolwiek statystyka milczy na temat ilości sprawców zatrzymanych pod wpływem alkoholu jest okolicznością powszechnie znaną, iż alkohol jest jednym z czynników zwiększających zarówno ryzyko wystąpienia zachowań sprzecznych z prawem jak i podatność na stanie się ofiarą przestępstwa. Przedmiotowy

projekt postuluje zatem dopuszczenie czynnika znacznie sprzyjającemu wystąpieniu zachowań ryzykownych w miejscach nie spełniających należytych standardów bezpieczeństwa publicznego.

Ponadto zauważyć należy, iż tzw. ograniczanie fizycznej dostępności do napojów alkoholowych stanowi jedno z podstawowych narzędzi ograniczania poziomu spożycia alkoholu, a tym samym pośrednio szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych tym spożyciem. Wszelkie propozycje zatem zmierzające do zwiększenia fizycznej dostępności alkoholu uznać zatem należy za sprzeczne z interesem zdrowia publicznego.

Ponadto uwagę PARPA zwraca fakt, iż zgodnie z upoważnieniem zawartym w przedmiotowym projekcie rozporządzenie określać ma **zasady i warunki** zasad i warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych w określonych rodzajach obiektów. Tak ogólnikowy charakter upoważnienia wydaje się być sprzeczny z zasadami techniki prawodawczej, ponadto skutkuje on przeniesieniem stanowiących materię ustawową unormowań określających prawa i obowiązki obywatelskie na poziom akt wykonawczego.

2 Powarżanien

DYKUSJA
Państwowej Agencji Wywiązuje
Problemy Alkoholowe
Krzysztof Białucha